

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY
I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ W GMINNYM OŚRODKU POMOCY
SPOŁECZNEJ W KORYCINIE ZA ROK 2017
ORAZ PRZEDSTAWIENIE POTRZEB ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ
W 2018 ROKU**

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r., poz. 697 ze zm.) reguluje w sposób kompleksowy zasady wspierania rodziny, pieczy zastępczej i postępowania adopcyjnego. Określa zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Jej regulacje skupiają się na rodzinie i dziecku przez uznanie, iż skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Ustawa wprowadziła nowe instytucje w zakresie pieczy zastępczej i zasad wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Powołano asystentów rodziny, których zadaniem jest prowadzenie pracy z rodziną przeżywającą trudności. Wprowadzono zmiany w zakresie dotychczas istniejących placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego i całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz w zakresie finansowania pieczy zastępczej.

I. OKREŚLENIE ZADAŃ WŁASNYCH GMINY

Do zadań własnych gminy, zgodnie z art. 176 ww. ustawy, należy:

- 1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.**
Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Korycin na lata 2017-2019 został przyjęty uchwałą Nr XVII/122/2016 Rady Gminy Korycin z dnia 30 grudnia 2016 r.
- 2. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:**
  - **zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.**

W 2017 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie w ramach realizacji tego zadania zatrudnił 1 asystenta rodziny, który objął wsparciem 6 osobową rodzinę (w tym 4 dzieci) przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Asystent rodziny pełni ważną rolę w systemie wspierania rodziny. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziców oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta ma służyć realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego. Asystent rodziny jest kierowany do pracy tylko z rodzinami, w których sytuacja małoletniego dziecka wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowanych przez niego działań

pomocowych ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniąca tą funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin – mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązaniu problemów podopiecznych m.in. emocjonalnych, rodzinnych i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce. Asystent zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy i wspiera ich w pierwszych miesiącach zatrudnienia. Intensywna praca asystenta z rodziną jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia przez sąd dziecka poza rodziną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z biologicznymi rodzicami dzieci w miejscu zamieszkania, ale też współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodziny pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu oraz z sądem. Powinien aktywnie uczestniczyć we wszystkich działaniach zmierzających do powrotu dziecka do rodziny.

W 2017 r. asystent rodziny odwiedzał rodzinę 8-14 razy w miesiącu (118 wizyt) i podjął następujące działania:

1. Opracował plan pracy z rodziną,
2. Udzielał pomocy oraz uczył członków rodziny konstruktywnego prowadzenia gospodarstwa domowego (nauka umiejętności zarządzania środkami finansowymi i umiejętności planowania wydatków),
3. Udzielał pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów socjalnych oraz wychowawczych z dziećmi (wyuczenie umiejętności opieki nad dziećmi, komunikacji bez użycia przemocy, organizacji czasu wolnego i budowanie zdrowych relacji),
4. Prowadził rozmowy dotyczące rozwoju osobistego (nauka umiejętności zarządzania czasem, rozwoju umiejętności, identyfikacji potrzeb oraz oczekiwań),
5. Współpracował z pracownikami socjalnymi, z kuratorami rodzinnymi,
6. Współpracował z wychowawcami przedszkola i szkoły podstawowej,
7. Udzielił pomocy w przeniesieniu dzieci do przedszkola i szkoły wg miejsca pobytu matki z dziećmi,
8. Udzielił informacji w zakresie pomocy psychologicznej dzieciom w nowym miejscu ich pobytu ,
9. Współpracował z Domem Matki i Dziecka w Supraślu,
10. Współpracował z Zespołem Interdyscyplinarnym Gminy Korycin w zakresie stosowania przemocy w rodzinie,
11. Współpracował z terapeutą Punktu Informacyjnego w Korycinie w zakresie terapii rodziców.
12. Motywował rodzinę do podjęcia terapii rodzinnej

Od 2013 r. został utworzony Punkt Informacyjny w Korycinie i jest zatrudniony instruktor terapii uzależnień, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, specjalista pomocy psychologicznej i interwencji kryzysowej. W 2017 roku w tym punkcie zostało przeprowadzonych 50 dwugodzinnych konsultacji z osobami współuzależnionymi, uzależnionymi od alkoholu, doznającymi przemocy domowej, stosującymi przemoc oraz mającymi problemy psychospołeczne i potrzebującymi porad natury prawnej oraz 12 spotkań grupowych dla 12 osób w postaci warsztatu „Rozwój osobisty”. Przeprowadzono 95 rozmów motywacyjnych utrzymywano systematyczny kontakt z Grupą AA „Barka” z Korycina.

-Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

Rodziny wspierające stanowią instrument mający na celu wsparcie rodziców biologicznych w sprawowaniu opieki i wychowaniu dzieci. Gmina może zaktywizować lokalne otoczenie rodziny w celu udzielenia pomocy rodzinie. Problemy opiekuńczo-wychowawcze mogą wynikać z braku odpowiednich wzorców w rodzinach, z których pochodzą rodzice dziecka. Dzięki współpracy z rodziną wspierającą rodzinie wspieranej takie pozytywne wzorce funkcjonowania rodziny można zaszcześcić. Pomoc rodziny wspierającej może dotyczyć różnych aspektów życia takich jak: organizowanie czasu wolnego dzieciom, wypracowanie nawyku wspólnego spędzania czasu przez członków rodziny, pomoc w nauce, wskazówki dotyczące wychowywania dzieci, ale również takich wydawałoby się oczywistych dla rodziny spraw jak nauka gotowania, sprzątnięcia, utrzymania higieny osobistej czy racjonalnego prowadzenia budżetu domowego. Rodzina wspierająca powinna pracować z asystentem rodziny. Pełnienie roli rodziny wspierającej jest nieodpłatne, niemniej gmina ma obowiązek zawrzeć umowę z rodziną, w której zostaną zdefiniowane koszty, które podlegają zwrotowi. W 2017 r. w ramach tego zdania na terenie Gminy Korycin nie szkolono rodzin wspierających i nie podpisano umowy.

- Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci

Na terenie Gminy Korycin nie funkcjonują placówki wsparcia dziennego.

3. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny

W 2017 r. asystent rodziny uczestniczył w szkoleniu „Asystent rodziny – metodyka, uprawnienia i dokumentowanie pracy z rodziną, w tym tworzenie planu pomocy” w ramach projektu „Bliżej rodziny-szkolenia dla kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej” zorganizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku

4. Finansowanie

- podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny

Asystent rodziny uczestniczył w bezpłatnym szkoleniu.

- kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust., ponoszonych przez rodziny wspierające

W 2017 roku nie było rodzin wspierających.

5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Zgodnie z art.191 ust.9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2017 r. nie było potrzeby umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo- finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego

W 2017 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie sporządził i przekazał dwa sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres do 01.01.2017 r.-30.06.2017 r. i okres 01.07.2017 r.-31.12.2017 r. do Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej.

7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korycinie we współpracy z asystentem rodziny na bieżąco monitorują sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W tym zakresie współpracują z pedagogami i wychowawcami szkolnymi i przedszkolnymi, pracownikami ochrony zdrowia, policją, kuratorami sądowymi i przedstawicielami innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

II. POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ W 2018 ROKU

1. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie kosztów związanych z zatrudnieniem asystenta rodziny.
2. Zabezpieczenie środków na podnoszenie kwalifikacji asystenta rodziny i pracowników socjalnych zajmujących się pracą z rodziną.
3. Zabezpieczenie środków finansowych na prowadzenie Punktu Informacyjnego w Korycinie.
4. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej.